

Frans Ørsted Andersen, lektor, ph.d
Skoleforskning / DPU/IUP/ Aarhus Universitet

INTERNATIONALE –
PRIMÆRT **NORSKE** OG
FINSKE – ERFARTINGER
MED FORSKNING I OG
UDVIKLING AF
GRUNDSKOLENS FAG

Moderat **norsk** succes med kundskabsløft og kompetence- og kval i tetsudvikling i grundskolen

- Svagt forbedrede norske PIRLS (2012), TIMSS (2012) og PISA (2013) kan fortolkes som begyndende positive resultater af statslig satsning på kundskabsløft, kompetenceudvikling og kvalitet i skolen.
- Stortingsmeldingen "Kvalitet i skolen" (2008) var et grundlag for en sådan ny statslig satsning på kompetenceudvikling og videreuddannelse for lærere.

Rapport: «Kompetanse for kvalitet – strategi for videreutdanning av lærere» (2013)

- Rapporten er udarbejdet af Oxford Research og Skoleforskning på AU /DPU, og handler om evalueringen af Norges nationale strategi for efter- og videreuddannelse af lærere.
- Formålet var, at give et billede af uddannelsernes niveau, relevans og forskningsbaserings.
- Resultaterne af evalueringen er overvejende positive.

Norge: statslig satsning på kompetenceudvikling fortsættes

- Strategien videreføres 2014-2015 med et regionalt samarbejde mellem universiteter og professionshøjskoler om bl.a. udvikling og fordeling af studietilbud og om fortsat kortlægning af behovene.
- Satsningen har også medført mulighed for universitetsbaseret læreruddannelse og en slags autorisationsforløb for lærere

Rapportens pointer vedr. Lærerenes rolle i forhold til kvalitet i norsk skole:

- Lærerenes ekspertise og kapacitet er den mest betydningsfulde enkeltfaktor for at forklare elevernes læringsudbytte
- Lærerkvalitet korrelerer signifikant og positivt med elevresultater
- Skolesystemets kvalitetsgrænse går ved kvaliteten af dets lærere
- Efter- og videreuddannelse af lærere skal foregå på universitetsniveau for at løfte lærernes faglige fordybelse og kompetence.

Den finske folkeskole er stadig blandt verdens allerbedste.

- I PISA 2000, 2003, 2006, 2009 og 2012 er de finske resultater "best in the west" og blandt de allerbedste i verden i læsning, naturfag og matematik.
- Den finske skole er flere gange af OECD betegnet som "verdens bedste" med både "high quality and high equity"

Forskning i og udvikling af grundskolens fag sker i **FINLAND** på universiteternes pædagogiske institutter

- I 1970'erne fusionerede professionshøjskolerne (seminarierne) med universiteterne og dannede kernen i de nye pædagogiske institutter på 7 regionale universiteter.
- Samtidig blev der på de pædagogiske institutter oprettet nye stillinger i "undervisning i skolefagene" (fagdidaktik)
- Senere kom fagdidaktiske professorater og - forskningsprogrammer til.

Fra grundskolelærer til professor i fagdidaktik i FINLAND

- Læreruddannelse med minimum en bachelor og en kandidat i et eller to skolefag på universitetet
- Særlige læringsteoretiske og didaktiske moduler på det pædagogiske institut.
- Undervisningspraksis i pågældende skolefag
- En ph.d på området
- Nogle års forskningserfaring
- Så kan man ansøge om en professorstilling.

Integration af teori og praksis på området "forskning i og udvikling af grundskolens fag" i **FINLAND**.

- Forskning i fagene, fagdidaktisk forskning og læreruddannelse finder sted på samme institution, nemlig på universiteterne, og integreres på de pædagogiske institutter.
- Samarbejde mellem de pædagogiske institutter og faginstitutterne. En forsker i fysik kan således i perioder skifte mellem ansættelse på institut for fysik og på læreruddannelsen på institut for pædagogik. .

Eksempel på aktuel finsk lærer efter- og videreuddannelse

- Uddannelse af lærere som vejledere/mentorer indenfor fagene og faglige områder som fx læse- og inklusionsvejledning.
- Vejleder- og mentoruddannelserne er forankrede på universiteterne
- Uddannelserne ledes af en professor i didaktik for pågældende fag/område. De er således forskningsbaserede

LUMA centre i FIN: synergi mellem skoler, læreruddannelse og forskning

- På LUMA-centre arbejder grundskolelærere sammen med forskere fra universiteternes fagdidaktiske miljøer
- I LUMA projekterne formidles og udvikes universiteternes forskningsresultater i forhold til fx:
 - 1. fagdidaktik. 2. medier og IT. 3. Hands-on og "DIY" aktiviteter for offentligheden.
 -

To læreruddannelser i FINLAND

- Finsk læreruddannelse har to grene i forhold til grundskolens fag:
- 1. klasselæreruddannelsen, som sigter bredt med undervisning i en række af grundskolens fag i 1.-6. kl., dog med specialisering i 2-3 fag
- 2. faglæreruddannelsen til 7.-9. kl. og til ungdomsuddannelsesniveau (16-19 årige) med bachelor og kandidatuddannelse i 1-3 skolefag.

Læreruddannelse i FINLAND foregår på universitetet

- Begge finske læreruddannelser finder sted på universitetets pædagogiske institut.
- Begge læreruddannelser er også 5 årige med en bachelor og en kandidatdel. Lærere i Finland er således altid kandidater og ikke (som i DK) bachelorer.
- Lærerudd. er dermed forskningsbaseret.
- Alle skolefag har en fagdidaktisk enhed på universitetet med professorater i pågældende fags didaktik.

FACULTY OF BEHAVIOURAL SCIENCES

DEPARTMENT OF BEHAVIOURAL SCIENCES

Fields of study:

- educational sciences
- psychology
- speech sciences

DEPARTMENT OF TEACHER EDUCATION

Fields of study:

- educational sciences
- home economics
- craft science

TEACHER TRAINING SCHOOLS

Viikki teacher training school

- comprehensive school (lower and upper levels)
- upper secondary school

Helsingin normaalilyseo

- comprehensive school (upper level)
- upper secondary school

Teori og praksis hænger sammen i finsk læreruddannelse

- Lærerne på øveskolerne er universitetsansatte og medvirker i læreruddannelse, pædagogisk udviklingsarbejde, forskning, og efter- og videreuddannelse af lærerne.
- En del af lærerne på disse øveskoler har ph.d i fagdidaktik indenfor grundskolens fag.
- Fagdidaktisk teori og praksis forenes således i øveskolelærerne

Kun de bedste bliver lærere

- Rekruttering til **finsk** læreruddannelse: kun de mest velkvalificerede bliver optaget
- I 2012 var der 1783 ansøgere til 120 studiepladser på klasselæreruddannelsen på Helsinki Universitet
- 6,7% af ansøgerne blev optaget efter optagelsesprøve og optagelsesinterview.
- På de øvrige universiteter og på faglæreruddannelsen var situationen tilsvarende.

Some further information

Finnish National Board of Education

www.oph.fi/english

http://www.oph.fi/download/124278_education_in_finland.pdf

http://www.oph.fi/english/publications/2012/international_comparisons_of_some_features_of_finnish_education_and_training_2011

Ministry of Education and Culture

<http://www.minedu.fi/OPM/?lang=en>

Department of Teacher Education, University of Helsinki

<http://www.helsinki.fi/teachereducation/>